

تجسمی نیز رشته‌هایی نظیر طراحی، نقاشی، گرافیک، تصویرسازی، خوشنویسی، عکاسی، نگارگری، کاریکاتور، هنرهای حجمی و مفهومی و معماری اسلامی ـ ایرانی مورد توجه قرار گرفت. همچنین در بخش هنرهای آوایی، رشته‌هایی از جمله صوت و لحن قرآن کریم، تواشیح، سرود، مرثیه‌خوانی، مناجات‌خوانی، ادعیه‌خوانی، نغمه‌خوانی و سخنرانی در قالب‌های خطابی، محاوره‌ای و کلاسی‌پیش‌بینی شد.

وی با اشاره به تفاوت‌های دهمین دوره جشنواره هنر آسمانی با ادوار گذشته تصریح کرد: حرکت در مسیر حل مسائل واقعی حوزه‌های علمیه و جامعه‌از رویکردهای اصلی این دوره بود و بر همین اساس، موضوعاتی همچون هوش مصنوعی، هویت طلبگی، جهاد تبیین، امیدآفرینی، فرهنگ و تمدن اسلامی، حکومت اسلامی، مقاومت و جهاد اسلامی در اولویت موضوعات جشنواره قرار گرفت.

حجت‌الاسلام والمسلمین رفیعی افزود: دآوری و ارزیابی آثار هنرمندان حوزوی در تراز هنر ملی از دیگر ویژگی‌های این دوره بود و داوران متخصص و در سطح ملی به بررسی آثار هنری طلاب و هنرمندان پرداختند. همچنین در این دوره تلاش شد از ظرفیت نهادهای و مراکز هنری کشور و حوزه‌های علمیه به‌صورت حداکثری استفاده شود و برنامه‌ها نیز بر اساس مصوبات جلسات شورای هیئت امنا، متشکل از ۱۵ نهاد و با اجرای مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه برگزار شد.

وی اضافه کرد: برای نخستین‌بار در جشنواره هنر آسمانی، بخش هنرهای آوایی به جمع رشته‌های هنری افزوده شد که نویدبخش حضور و فعالیت گسترده‌تر هنرمندان حوزوی در این عرصه بود. همچنین مدیریت‌های استانی حوزه‌های علمیه با محوریت معاونت‌های فرهنگی استان‌ها در اجرای این دوره مشارکت فعال داشتند و آثار متعددی از سراسر کشور به دبیرخانه جشنواره ارسال شد.

معاون تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه با اشاره به تقسیم‌بندی جشنواره به دو بخش آزاد و ویژه گفت: در دهمین دوره جشنواره هنر آسمانی، طلاب هنرمند می‌توانستند در دو بخش آزاد و ویژه شرکت کنند که موضوع بخش ویژه «تبلیغ نوین و هوش مصنوعی» بود. همچنین فراخوانی جامع با همکاری گروه‌های مختلف هنری تنظیم شد که شامل تمامی قوانین، مقررات و ضوابط ارسال آثار بود و در اختیار طلاب هنرمند قرار گرفت.

وی درباره آمار آثار رسیده به جشنواره اظهار داشت: مجموع آثار رسیده پس از فراخوان اولیه، صحت‌سنجی و تطبیق با قوانین فراخوان، به ۴۲۴ اثر رسید که از این تعداد ۳۷۹۷ اثر در بخش آزاد و ۴۰۵ اثر در بخش ویژه هوش مصنوعی قرار گرفت. حجت‌الاسلام والمسلمین رفیعی ادامه داد: در بخش هنرهای نمایشی، ۹۹۷ اثر به دبیرخانه رسید. در بخش هنرهای تجسمی نیز مجموعاً ۲۸۴۹ اثر دریافت شد و در بخش هنرهای آوایی نیز ۳۵۸ اثر ثبت شد.

معاون تبلیغ و امور فرهنگی حوزه های علمیه خاطرنشان کرد: هرچند این دوره از جشنواره دارای مزیت‌ها و دستاوردهای قابل توجهی بود، اما به دلیل شرایط خاص کشور پس از جنگ ۱۲‌روزه و همچنین هم‌زمانی با ایام محرم و صفر، امکان برگزاری اختتامیه به‌صورت مطلوب فراهم نشد. در اینجا لازم می‌دانم از همه نهادهای حوزوی از جمله دفتر تبلیغات اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، جامعة المصطفی العالمیه، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، آستان مقدس حضرت معصومه(ع) و سایر نهادهایی که صمیمانه یاری‌رسان ما بودند قدردانی کنم. حجت‌الاسلام والمسلمین رفیعی با قدردانی از حضور و مشارکت خواهران و برادران در این مراسم، ابزاز امیدواری کرد، در دوره‌های آینده جشنواره هنر آسمانی با تنوع بیشتر و با رویکردی تمدنی و بین‌المللی دنبال شود.

ضرورت بازنگری جدی در مدیریت و راهبری هنر دینی

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه، با تأکید بر ضرورت بازنگری جدی در مدیریت و راهبری هنر دینی گفت: با وجود همه کاستی‌ها، ضعف‌ها و محدودیت‌ها، همه دلسوزان این عرصه باید به نقش محوری نخبگان، بزرگان و متفکران در راهبری و هدایت هنر در کشور و جهان توجه جدی داشته باشند. اندیشمندان و صاحبان فکر باید هدایت بنیادین نهادهای هنری و مراکز مرتبط با هنر را بر عهده بگیرند؛ چراکه بنیان الهی و فکری این عرصه‌ها، نیازمند رهبری عمیق و آگاهانه است. آیت‌الله علیرضا اعرافی در ادامه، با تأکید بر نقش بنیادین اندیشه در هدایت هنر، اظهار کرد: راهبری نهادهای هنری باید در دست متفکران و اندیشه‌ورزان باشد؛ چراکه توحید، بنیاد الهی و اندیشه دینی، ریشه اصلی این نهادهاست و خود آنها باید تولیدکننده مکتب‌ها و نظام‌هایی باشند که هنر را به پیش می‌برد.

هنر نیازمند علم و دانش است

وی افزود: هنر نیازمند علم و دانش است. بارها در جلسات مختلف عرض کرده‌ام که اگر در تاریخ اسلام شاهد شکل‌گیری مکتب‌های بزرگ در شهرسازی، معماری و هنرهای وابسته هستیم، به‌دلیل حضور شخصیت‌هایی همچون شیخ بهایی است؛ عالمی که در عین احاطه عمیق بر معارف اسلامی، با هنر، معماری و دانش‌های مرتبط آشنا بود و همین پیوند علم، اندیشه و هنر موجب شکل‌گیری مکتبی ماندگار شد که آثار آن تا امروز باقی است.

مدیر حوزه‌های علمیه تصریح کرد: مقصود ما این نیست که حوزه‌ها به سمت هر نوع هنری حرکت کنند که تناسبی با هویت و ارزش‌های دینی ندارد؛ بلکه باید هنرهای متناسب، عمیق و جهت‌دار تربیت شوند. مهم‌تر از همه، تربیت ارمان‌گرایان و متبرکرائی است که بتوانند راهبر هنر باشند.

نباید هنر را کوچک و محدود ببینیم

آیت‌الله اعرافی با بیان اینکه هنر چشمه زاینده قدرت، اراده و اندیشه است، خاطرنشان کرد: نباید هنر را کوچک و محدود ببینیم یا آن را به چند فعالیت سطحی تقلیل دهیم. هرچند گام‌هایی در این مسیر برداشته شده، اما هنوز فاصله قابل توجهی با نقطه مطلوب داریم.

وی ادامه داد: این فاصله ناشی از آن است که هنوز نگاه هنری عمیق، آینده‌نگر و تمدنی در عرصه هنر به‌طور کامل شکل نگرفته و تلاش کافی برای تجدید اندیشه اسلامی در هنرها صورت نگرفته است. باید از بحث‌های پراکنده عبور کنیم و به سمت هنر قدسی، الهام‌بخش و هدفمند حرکت کنیم؛ هنری که رسالت و مقصد روشن داشته باشد.

• برگزاری دهمین جشنواره با رویکرد حل مسائل واقعی حوزه و جامعه

حجت‌الاسلام والمسلمین حسین رفیعی، معاون تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه نیز در آیین اختتامیه این جشنواره، با اشاره به روند برگزاری آن، اظهار داشت: نگاهی به دستاوردهای جشنواره هنر آسمانی می‌تواند رویکرد هنری طلاب و روحانیون و همچنین برنامه‌ریزی‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت متولیان این عرصه را به‌خوبی به نمایش بگذارد.

وی با بیان اینکه دهمین دوره جشنواره هنر آسمانی از ابتدای سال ۱۴۰۳ آغاز به کار کرد، افزود: این دوره در سه بخش هنرهای نمایشی، هنرهای تجسمی و هنرهای آوایی فعال بود.

معاون تبلیغ و امور فرهنگی حوزه های علمیه با تشریح رشته‌های مختلف جشنواره گفت: در بخش هنرهای نمایشی، رشته‌هایی همچون تهیه‌کنندگی، کارگردانی، بازیگری، فیلمنامه، نمایشنامه و بازی‌نامه در قالب‌های مستند، فیلم کوتاه، فیلم بلند، فیلم داستانی، انیمیشن، مانهنگ و کلیپ تعریف شد. در بخش هنرهای

قدرت بازنمایی کنیم و با نگاهی آینده‌نگر، هنری در تراز تمدن نوین اسلامی شکل دهیم که توان پاسخ‌گویی به نیازهای فکری، فرهنگی و معنوی جامعه معاصر را داشته باشد.

آیت‌الله علیرضا اعرافی در ادامه سخنان خود، با تأکید بر ضرورت عبور از نگاه حداقلی به امکانات، گفت: امروز در عرصه‌های گوناگون هنری باید به‌گونه‌ای حرکت کنیم که ایران و انقلاب اسلامی، دارای «مکتب هنری» باشد؛ مکتبی ریشه‌دار، صاحب‌هویت و اثرگذار که هم در قلب رسالت دینی خود استوار باشد و هم بتواند در مقیاس جهانی عرضه شود. متأسفانه در حوزه‌هایی همچون معماری، شهرسازی و برخی شاخه‌های هنر، مکتب‌سازی ما اندک و ناکافی بوده است.

حوزه‌و دانشگاه باید

خالق مکتب‌های هنری جهانی باشند

مدیر حوزه‌های علمیه، با اشاره به نقش حوزه و دانشگاه در این مسیر تصریح کرد: مکتب‌سازی هنری باید به‌صورت پایه‌ای و عمیق در حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌ها شکل بگیرد. حوزه و دانشگاه ما باید خالق مکتب‌های جدید هنری باشند؛ مکتب‌هایی که قابلیت عرضه در مجامع جهانی را داشته و بتوانند روح، معنا و اندیشه الهی را به مخاطبان بین‌المللی منتقل کنند.

آیت‌الله اعرافی با اشاره به تجربیات بین‌المللی خود خاطرنشان کرد: سال گذشته در نشست علمی درباره فیلم قدسی و هنر قدسی حضور داشتم و در آنجا سخنرانی کردم. در آن محفل، مراکز و دانشگاه‌های بزرگ دنیا از حرکت‌هایی که در ایران در زمینه فیلم قدسی و برخی هنرهای دیگر صورت گرفته، تمجید و تقدیر می‌کردند؛ اما واقعیت این است که ما متناسب با این ظرفیت و تحسین‌ها، به‌سرعت و عمق لازم پیش نرفته‌ایم و جهان امروز، تشنه هنر متعالی، قدسی و برجسته است از اندیشه‌های الهی است؛ درحالی‌که ما در ارائه شایسته این ظرفیت‌ها کوتاهی کرده‌ایم.

که می‌توان اندیشه اسلامی و معارف بلند اسلام را در آن‌ها فعال و جریان‌ساز کرد. این ظرفیت عظیم هنوز به‌درستی به‌کار گرفته نشده است. از سوی دیگر، در حوزه تبلیغ، تبیین، تربیت و گفت‌مان‌سازی دینی برای نسل جوان و جامعه، آن هم در شرایطی که با انواع تهاجم‌های فکری، فرهنگی و رسانه‌ای مواجه هستیم، اقداماتی صورت گرفته؛ اما این اقدامات پاسخ‌گوی نیازهای گسترده امروز نیست و ما نیازمند برداشتن گام‌های بزرگ، عمیق و سازمان‌یافته هستیم.

مدیر حوزه‌های علمیه، با اشاره به ضعف‌های موجود در عرصه پژوهش هنری تصریح کرد: در حوزه تحقیق و پژوهش مدون هنر دینی، منابع کافی، پایان‌نامه‌های فاخر و پژوهش‌های عمیق هنوز به‌اندازه نیاز جامعه تولید نشده است. هرچند مقالات و مجلات ارزشمندی وجود دارد؛ اما این تولیدات در برابر حجم مسائل و نیازهای نوپدید فرهنگی و هنری جامعه بسیار اندک است. اگر نگاه خود را به جهان باز کنیم و تحولات گسترده هنر و رسانه را در سطح بین‌المللی ببینیم، درمی‌یابیم که در بسیاری از عرصه‌ها با کمبود جدی مواجه هستیم.

وی ادامه داد: در منظومه انقلاب اسلامی، ما ناگزیر از رقابت و مقابله جدی با مکتاب، جریان‌ها و مراکز بزرگ هنری هستیم که اندیشه‌های غیرالهی و سبک‌های زندگی مادی و شیطانی را ترویج می‌کنند. در این میدان، نمی‌توان به کمبود امکانات بسنده کرد و آن را بهانه عقب‌ماندگی قرار داد؛ چراکه هرچند امکانات ما محدود است؛ اما انقلاب اسلامی و امام راحل(عج) ـ آن هنرمند بزرگ والهی ـ به ما آموختند که با اراده، ایمان و عزم راسخ، می‌توان بر همه محدودیت‌ها غلبه کرد و کارهای بزرگ و جهانی انجام داد.

آیت‌الله اعرافی خاطرنشان کرد: امروز لازم است در همه عرصه‌های متنوع هنری، ایران، انقلاب اسلامی و ارزش‌های ولای آن را با زبان هنر به‌درستی و با

با پیام دو مرجع تقلید برگزار شد

آیین اختتامیه دهمین جشنواره هنر آسمانی

ادامه از صفحه ۴

وی با اشاره به جلوه‌های هنری قرآن کریم، تصریح کرد: بی‌دلیل نیست که در آیات قرآن کریم شاهد ابعاد شگفت‌انگیز هنری و بیانی هستیم و همچنین در میراث اسلامی می‌بینیم که شعر و ادب در طول قرن‌ها در خدمت ولایت و توحید قرار گرفته و نقش‌آفرینی کرده است. هنر، عرصه‌ای اثرگذار و تعیین‌کننده است که غفلت از آن، به تضعیف اندیشه‌ها و آرمان‌ها می‌انجامد.

هنر مقدس، در پرتو عقل و وحی پدید می‌آید

مدیر حوزه‌های علمیه ادامه داد: هرچند سعادت انسان در عقل و اندیشه او ریشه دارد، اما هنگامی که هنر در پرتو عقل و وحی شکل بگیرد، لایه‌های درونی عقل شکوفا می‌شود و پیام وحی با بیانی نافذ و دلنشین به جان انسان‌ها می‌نشیند. هنر مقدس، هنری است که در پرتو عقل و وحی پدید می‌آید و ما این نوع هنر را جذاب، اثرگذار و ماندگار می‌دانیم.

عضو خیرگان رهبری، با بیان اینکه هنر باید در خدمت خدا، انسان و ارزش‌های الهی باشد، خاطرنشان کرد: هنری که بر پایه عقل، وحی و کرامت انسانی بنا شود، می‌تواند راه سعادت بشر را بگشاید. امروز در پرتو انقلاب اسلامی، دوستان و فرهیختگان انقلابی آثار هنری فاخر، مکتب‌های هنری نو و دستاوردهای ارزشمندی را پدید آورده‌اند که ظرفیت‌های بزرگی برای آینده فرهنگ و هنر اسلامی فراهم کرده است.

آیت‌الله علیرضا اعرافی، با اشاره به نقش حوزه‌های علمیه در شکل‌گیری هنر دینی و قدسی گفت: بی‌تردید، آنچه تاکنون در حوزه هنر دینی انجام شده، مرهون هدایت بزرگان و مراجع عظام تقلید و علمای سلف و معاصر حوزه‌های علمیه است. در پرتو این هدایت‌ها، گام‌های ارزشمندی در جهت شکل‌گیری هنر قدسی و هنری متناسب با ارزش‌ها، هویت‌ها و مأموریت‌های روحانیت برداشته شده که بسیار قابل تقدیر است.

وی افزود: امروز در حوزه‌های علمیه، چشم‌انداز و منشور نظام‌مندتری برای فعالیت‌های هنری شکل گرفته و در بخش‌های فرهنگی، تبلیغی و هنری، نهادهای حوزوی، فعالیت‌های متنوع و مؤثری در جریان است که آثار و دستاوردهای قابل قبولی را به‌همراه داشته است. با این حال، در دهمین جشنواره هنر آسمانی، در کنار نقاط قوت، لازم بود به برخی کاستی‌ها و نواقض نیز اشاره شود تا مسیر رشد و تعالی هنر حوزوی هموارتر گردد.

مدیر حوزه‌های علمیه تصریح کرد: یکی از ضرورت‌های جدی پیش روی حوزه، آمادگی جامعه حوزوی و هنری برای برداشتن گام‌های بزرگ‌تر و بنیادین‌تر در عرصه هنر دینی است. در این مسیر، نیازمند تقویت و توسعه فلسفه هنر، فقه هنر و اخلاق هنر در نظام آموزشی و پژوهشی حوزه‌های علمیه هستیم. هرچند قدم‌های ابتدایی ارزشمندی در این زمینه برداشته شده، اما کافی نیست و باید با عمق، گستره و انسجام بیشتری دنبال شود.

فلسفه، فقه و اخلاق هنر باید به‌صورت جدی توسعه یابد
آیت‌الله اعرافی ادامه داد: امروز لازم است از گنجینه عظیم فلسفه اسلامی برای تبیین مبانی هنر بهره گرفته شود و فقه مترقی اسلامی، با توجه به گستره وسیع هنرهای نوین، توسعه یابد و اخلاق اسلامی در قلمروی هنر، حضوری فعال‌تر، دقیق‌تر و کاربردی‌تر داشته باشد. تحقق این اهداف، نیازمند حضور اندیشمندان بزرگ و متفکرانی است که علاوه بر عمق علمی، از ذوق و فهم هنری نیز برخوردار باشند و بتوانند ذخایر عظیم معارف حوزوی را به زبان هنر ترجمه کنند.

وی خاطرنشان کرد: اندیشه اسلامی باید در قالب هنرهای مشروع، متناسب و روزآمد تجلی یابد و در این مسیر، گام‌های برداشته‌شده هنوز اندک است. ظرفیت‌های قرآن کریم به‌گونه‌ای است که می‌توان تمامی مفاهیم و معارف آن را در قالب‌های متنوع و نوین هنری بازآفرینی کرد و هنرمندان متعهد حوزوی و انقلابی، تاکنون نمونه‌های ارزشمندی از این ظرفیت را به نمایش گذاشته‌اند که باید تقویت و توسعه یابد.

مدیر حوزه‌های علمیه تأکید کرد: هنر دینی و حوزوی، نیازمند تعمیق مستمر در حوزه اندیشه، دانش و نوآوری است و جشنواره هنر آسمانی می‌تواند بستری مهم برای شناسایی کاستی‌ها، هم‌افزایی ظرفیت‌ها و حرکت به سوی افق‌های بلندتر در هنر متعهد و تمدن‌ساز اسلامی باشد.

آیت‌الله علیرضا اعرافی تأکید کرد: باید با صراحت اذعان کنیم که گام‌هایی که تاکنون در حوزه هنر دینی برداشته‌ایم، نسبت به ظرفیت‌ها و نیازهای موجود، اندک بوده است. بارها به دوستان عرض کرده‌ام که می‌توان همه معارف قرآن کریم را در قالب ده‌ها و بلکه صدها زبان و قالب هنری بازتاب داد و بازآفرینی کرد. هرچند هنرمندان متعهد ما، چه در درون حوزه و چه خارج از آن، قدم‌های ارزشمندی برداشته‌اند، اما این تلاش‌ها در مقایسه با آنچه باید انجام شود، هنوز بسیار محدود است.

نیازمند برداشتن

گام‌های بزرگ، عمیق و سازمان‌یافته هستیم

وی افزود: امروز دست‌کم ده‌ها عرصه هنری وجود دارد

همایش ملی مدیریت ضایعات کشاورزی و غذایی و ترویج فرهنگ درست مصرف

مصرف، بر اهمیت تبلیغ دینی در اصلاح الگوی مصرف تأکید کرد.

این همایش با ارائه دیدگاه‌های علمی، فرهنگی و دینی، تلاش داشت تا ضمن بررسی چالش‌های موجود در حوزه ضایعات کشاورزی و غذایی، راهکارهایی عملی برای کاهش این ضایعات و تحقق آمینت غذایی پایدار ارائه دهد. در پایان نیز فرصتی برای نقد و تبادل نظر میان شرکت‌کنندگان فراهم شد تا پیشنهادها و دیدگاه‌های خود را مطرح کنند.

در مصرف مواد غذایی تأکید کرد.

درا ادامه، عادل میرمجدیدی، عضو هیئت علمی مؤسسه تحقیقاتی فنی مهندسی کشاورزی و مشاور وزیر در امور مدیریت ضایعات و پسماند‌های کشاورزی، به ارائه راهکارهای علمی برای کاهش ضایعات پرداخت و نقش سیاست‌گذاری و آموزش را در این زمینه برجسته دانست. همچنین حجت‌الاسلام آل‌بویه، عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، با اشاره به پیوند میان اخلاق دینی و فرهنگ

به‌همت اداره امور تبلیغ نخبگان برگزار شد

فرهنگی و تبلیغی دفتر تبلیغات اسلامی، همایش ملی مدیریت ضایعات کشاورزی و غذایی و ترویج فرهنگ درست مصرف با عنوان «امنیت غذایی پایدار؛ از مدیریت ضایعات کشاورزی تا نقش اخلاق و تبلیغ دینی» برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، به‌همت اداره امور تبلیغ نخبگان معاونت فرهنگی و تبلیغی دفتر تبلیغات اسلامی و با همکاری جامعه‌الزهراء(ع)، همایش ملی مدیریت ضایعات کشاورزی و غذایی و ترویج فرهنگ درست مصرف با عنوان «امنیت غذایی پایدار؛ از مدیریت ضایعات کشاورزی تا نقش اخلاق و تبلیغ دینی» با حضور جمعی از مبلغان نخبه، در سالن جلسات شیخ